

קיצור הדף היומי

יום חמישי, י"ט בְּטֵבֶת תשפ"ב

מגילה • יא

י"ח דרשות שפתחו בהם מדרש המגילה

א. רי"נ: 'והכרתי לנבל שם כתב ושאר לשון נין מלכות ונכר ושתי.

ב. רשב"נ: 'תחת הנעצוץ' המן שנדמה לע"ז 'יעלה ברוש' מרדכי שהוא ראש

לבשמים 'ותחת הסרפר' תחת ושתי דמנבוכדנצר ששרף רפידת הבית

'יעלה הדס' אסתר שנקראת הדסה 'והיה לה' לשם' מקרא מגילה

'לאות עולם לא יכרת' ימי פורים.

ג. ריב"ל: 'כאשר שש' עליכם להיטיב.. כן וישש.. להרע אתכם'

ישיש אחרים בימי המן, ולא הוא שאינו שמח במפלת הרשעים.

ד. ראב"כ: לאדם שטוב לפניו מרדכי נתן חכמה.. ולחוטא המן נתן ענין

לאסף.. לתת לטוב לפני האלהים' מרדכי, שמינתו אסתר 'על בית חמץ'.

ה. רב"ע: 'ושמתי כסאי בעולם והאברתי.. מלך ושתי ושרים המן וי' בניו.

ו. רדב"י: 'כי עבדים אנחנו.. לא עזבנו אלהינו.. חסד לפני מלכי פרס בימי

לכ

מרדכי

ז. רחב"פ: 'הרכבת אנוש לראשנו, באנו באש בימי נבוכדנצר ובמים בימי

פרעה ותוציאנו לרויה בימי המן.

ח. רי"ן: 'ראו כל אפסי ארץ את ישועת אלהינו' בימי מרדכי ואסתר.

ט. ר"ל: ארי נהם נבוכדנצר, שנמשל לאריה דב שוקק אחשורוש, שנמשלו

פרסיים לדוב שמסורבל וללא מנוחה מושל רשע המן על עם דל ישראל שדלו

ממצות.

י. ר"א: 'בעצלתים עצלות מתורה ימך כעני, בימי המן המקרה הקב"ה.

יא. רנב"י: 'לולי ה' שהיה לנו בקום עלינו ארם' ולא מלך, המן.

יב. רבא: 'ברבות צדיקים [מרדכי ואסתר] ישמח העם - ד'צהלה ושמחה',

'ובמשל רשע המן יאנח עם' - ד'והעיר שושן נבוכה'.

יג. רב מתנה: 'כי מי גוי גדול אשר לו אלהים קרובים אליו' בימי המן.

יד. רב אשי: 'או הנסה אלהים.. לקחת לו גוי מקרב גוי' להציל לישראל.

טו. רב: 'והתמכרתם שם.. לעבדים ואין קונה' המן גזר שלא יקנום לעבדים.

טז. שמואל: 'לא מאסתים בימי יוונים ולא געלתים בימי אספסיינוס

לכלותם בימי המן להפר בריתי בימי רומיים כי אני ה' אלהיהם בימי גוג ומגוג.

יז. רבי לוי: 'ואם לא תורישו את ילך שני הארץ.. נענשו שלא הכריתו עמלק.

יח. ר' חייא: 'והיה כאשר דימית לעשות להם כן אעשה לכם' עונש כליה.

'ויהי בימי' רב: וי והי.

'אחשורוש' א. אחיו של ראש נבוכדנצר שנקרא ראש,

ובן גילו שביקש להרוג ולהחריב ביהמ"ק כמוהו,

ב. שהושחרו בימיו כקדרה,

ג. הזוכרו אומר: אח לראשו,

ד. שהכל רשין בימיו מס.

ו. הוא אחשורוש' ברשעו מתחילתו - סופו וכן בעשו, דתן ואבירם, ואחז.

ז. 'אנרס הוא אנרהס' בצדקו מתחילתו - סופו, וכן במשה ואהרן ודוד].

ח. 'המולך' שמלך מעצמו לשבח דלא היה חשוב כמוהו למלכות, ואמרי לגנאי

- שדלא היה ראוי ומלך ע"י ממון מלך

ו. מהורו ועד כוש הודו וכוש בשתי קצוות העולם,

אז גבי הדדי קיימי כשם שמלך עליהם כך על כל העולם.

ז. 'שבע ועשרים ומאה מדינה' בתחילה שבע אח"כ עשרים בסוף מאה.

שלשה מלכו בכיפה כל העולם, אחאב נבוכדנצר ואחשורוש,

לכ

ולא שלמה - שמלך גם על העליונים.

ולא סנחריב - דירושלים לא כבש.

ולא דרויש - שמלך רק על מאה ועשרים.

ולא כורש - שרק השתבח בעצמו.

'בימים ההם כשנת המלך' וכתוב אח"כ 'בשנת שלוש למלכו?'

אלא 'כשנת' כשנתיישבה דעתו, שלא טעיתי כבלשצאר.

א. אמר, בלשצאר הישב כך וטעה: [שבעים למלכות בבל]

'כי לפי מלאת לנבל שבעים שנה אפקד אתכם' - מ"ה דנבוכדנצר, כ"ג

דאוויל מרודך, ב' דבלשצאר - השתמש בכלי המקדש ונהרג.

[נבוכדנצר מלך מ"ה - שגלו בשבע לכיבוש יהויקים - גלות

יהויכין, שהיא שמונה לנבוכדנצר.

גלו בי"ח לכיבוש יהויקים - גלות צדקיהו שהיא י"ט לנבוכדנצר.

וכתיב ויהי בשלשים ושבע שנה לגלות יהויכין.. אויל מרודך.. בשנת מלכתו].

ב. אני אחשורוש אחשב ולא אטעה: [שבעים לגלות בבל, יהויכין]

- ל"ז דנבוכדנצר דפחות שמונה, כ"ג דאוויל מרודך, ג' דבלשצאר

שנת מותו, ה' דדריוש וכורש, ב' דאחשורוש - אמר ודאי לא

יגאלו, השתמש בכלי המקדש, בא שטן וריקד ביניהן והרג את

ושתי.

ג. והאמת שצריך לחשב מ'חרבות ירושלים': [שבעים לחורבן, צדקיהו]

- כ"ו דנבוכדנצר דפחות י"א, כ"ב דאוויל מרודך ששנה אחת מקוטעת

עם נבוכדנצר, ג' דבלשצאר, ד' דדריוש וכורש דכתיב רק א' לדריוש

וג' לכורש, י"ד דאחשורוש י"ב הפיל פור, י"ג הנס, י"ד איגרת פורים השנית,

א' דדריוש.

ד. וגם דניאל טעה בחשבון: שבעים משכיבש את יהויקים

לכ

וחישב שמלאו שבעים בתחילת מלכות כורש שנתן

רשות לבנות, ובאמת זה לפקידה בעלמא ד'מלאות לנבל שבעים..

אפקוד אתכם', אבל לא נבנה ביהמ"ק עד שעבר 'לחרבות ירושלים

שבעים שנה' בב' לדריוש הפרסי.

ו. דרש ר"ג בר"ח: 'כה אמר ה' למשיחו, לכורש א"ל הקב"ה למשיח: קובל

אני לך על כורש, אני אמרתי 'הוא יבנה עירי ויקבץ גליותי' והוא אמר

'מי נכס מכל עמו ויעל'.

לרפואת הגה"צ ר' ישראל איסר בן חיה רחא ולש"ק אב"ת וצב"מ

לינק להצטרפות